अथ षोडशोऽनुवाकः।

(१) अन्नहोमप्रकारविशेषः पञ्चदशेभिहितः। तत्र मन्त्रविधानायाद्यन्तावनुवाकौ सङ्क्षेपेण व्याख्यातौ। अथ षोडशे तावेव विस्तरेण व्याख्यायेते। तत्रादौ तद्व्याख्यानोपयुक्तं प्रस्तौति। "प्रजापतिं वा एष ईप्सतीत्याहुः। योऽश्वमेधेन यजत इति। अथो आहुः। सर्व्वाणि भूतानीति" इति। 'यः' अश्वमेधयाजी, स 'एषः' 'प्रजापतिं' चतुर्म्मुखम्, 'ईप्सति' प्राप्तुमिच्छति, 'इति' एवं, केचिदभिज्ञाः 'आहुः'। अपि चान्य एवमाहुः, न केवलं प्रजापतिप्राप्तिरश्वमेधस्य फलं किन्तु सर्व्वभूतप्राप्तिरिति। अतो जगति यद्यदेकत्वादिसङ्ख्याविशिष्टं वस्तु तत्तत्प्राप्तये तत्र सङ्ख्याहोम इत्यभिप्रायः॥

(२) तत्र प्रथममन्त्रस्य प्रजापतिप्राप्तिहेतुतां दर्शयति। "एकस्मै स्वाहेत्याह। प्रजापतिर्वा एकः। तमेवाप्नोति" इति। नहि द्वितीयः प्रजापतिः कश्चिदस्ति, तथा सत्यनेकेश्वरत्वप्रसङ्गात्। ततः प्रजापतेरेकत्वात्तेन मन्त्रेण तमेव प्राप्नोति॥

(३) तस्मिन्ननुवाके सङ्ख्याविशेषा आनुपूर्व्येणाम्नाताः, तदानुपूर्व्यं प्रशंसति। "एकस्मै स्वाहा द्वाभ्याꣳ स्वाहेत्यभिपूर्व्वमाहुतीर्जुहोति। अभिपूर्व्वमेव सुवर्गं लोकमेति" इति। एकद्वित्रिचतुःपञ्चादिक्रमेण यदानुपूर्व्यं तत् 'अभिपूर्व्वम्', इत्युच्यते। तदेवोदाहर्त्तुमेकस्मै स्वाहा द्वाभ्यां स्वाहेति प्रदर्शितं। एवंविधक्रमहोमेन भोगानुपूर्व्या युक्तो यः स्वर्गस्तं प्राप्नोति॥